

THƠ THÍCH THIỆN MINH

Thượng tọa Thích Thiện Minh

Trong tác phẩm 26 Năm Lưu Đày, thượng tọa Thích Thiện Minh đã viết rất rõ ràng về nhà tù cộng sản. Ngoài ra, thượng tọa còn ghi một số ca dao, tục ngữ lưu truyền trong XHCN. Ông cũng ghi lại một số thơ của ông trong tù. Những bài thơ đó rất mộc mạc, xuất sắc. Thơ của Nguyễn Chí Thiện như đại dương gào thét vẫy vùng, còn thơ ông như con sông dài trôi chảy, như ruộng lúa nương khoai xanh ngát đến chân trời... Những bài thơ ẩn nấp trong những trang nhật ký, chúng tôi xin đặc biệt nêu ra để độc giả thưởng thức. Một số bài thơ không có nhan đề, chúng tôi xin đặt nhan đề cho trọn vẹn. Những bài này được đánh dấu *

Sơn Trung

NHÀ TÙ XUÂN PHƯỚC*

Ta chớ sợ công an trước mặt
Nhưng phải ngừa bóng sát theo hình
Sợ chi giặc đại hùng binh
Phải ngừa chiến hữu phản mình sau lưng
Người cách mạng phải từng khổ trước
Và vui sau khi được thành công
Khổ là phải khổ tiên phong
Vui là người hưởng tròn xong tới mình

Có những người thương phế binh tàn tật
Có những người đã cụt mất tay chân
Có những em bé tuổi mới mười lăm
Có các bà lão tuổi hơn tám chục
Có đủ tôn giáo, màu da, sắc tộc
Có đạo KyTô, đạo phật, đạo Cao Đài

Có đa thần, đạo Hòa Hảo, đạo Ba Hai
Có Miên, Hoa, Việt, Tày, Chàm, Thượng
Có ấp, xã, huyện, tỉnh, thành, bộ trưởng
Đủ thành phần Tá, Tướng, Quan binh
Có Giáo Sư, có Bác Sĩ, có học sinh
Có đủ tầng lớp liên minh và Đảng phái
Có nhân bản, có duy dân, có cộng tồn, nhân ái
Có cần lao, có Đại Việt, có Quốc dân
Tất cả đều là chính trị tù nhân
Do luật pháp của Cộng quân xử phạt
Tù lao động cả luôn ngày chủ nhật
Cũng có khi làm cả suốt ban đêm
Ai đấu tranh thì khám tối xà lim
Bốn tiêu chuẩn, nội qui kèm là luật lệ

Bởi nước sông công tù ai tính kể
Khi có quyền có thể ở trong tay
Có lưỡi lê có súng máy có quyền oai
Có roi điện, khảo tra ai chống đối
Có kiên giam, có biệt giam, có khám tối
Có quyền còng, cùm trói, gông xiềng
Cúp thăm nuôi, cúp quà phẩm, cúp lẫn tiền

Phạt kỷ luật buồng giam riêng nơi nhà trắng

Sự mạt sát dùng những lời nhẹ nặng

Hoặc roi đòn tra tấn dã man

Bốn, năm người đánh một tù nhân

Đánh roi điện cho tan thân đổ máu

Khi làm việc hoặc là tra khảo

Hỏi an tâm cải tạo hay không

Nếu muốn cho sự việc được an thông

Thì chắc chắn phải đổi lòng khi phúc đáp

Bởi an tâm chỉ là công thức

An làm sao khi cùng cực đọa đày

An làm sao khi bản án khổ sai

An làm sao những tháng ngày xa xứ ?

An làm sao khi đêm trường tự lự

Suy nghĩ nhiều về hai chữ Việt Nam

An tâm làm sao khi cộng sản quá gian tham

Vì lời nói và việc làm không thiết thực ?

An tâm sao khi xa gia đình, xa quyền thuộc

Xa anh em, xa cốt nhục tình thâm

Xa vợ, xa con, xa tình nghĩa thân quen

Thiếu thốn cả tinh thần và vật chất ..!

An tâm sao khi tự do đã mất

An tâm sao khi bệnh tật đeo mang

An tâm sao khi gia cảnh cơ hàn

Có người còn xuống suối vàng an nghỉ ..!

Chỉ an tâm khi tìm ra chân lý

Chỉ an tâm, khi có chí khí lập trường

Chỉ an tâm khi có lý tưởng kiên cường

Nhất định thắng, con đường ta tất thắng ..

Thương cho ai kiếm rau trời, ...rau dại sống linh tinh

Ăn cỏ hôi, ăn vỏ chuối ...ăn lục bình, rau trai, rau giốn

Ăn đế, cào cào, cóc ...ốc, cua, nhái sống

Ăn bọ hung, ăn trùng ...ăn rít rắn lẩn kỳ nhông

Kiểm thêm chút sắn khoai ...đã cảm thấy no lòng

Mặc khí hậu bốn mùa ...Xuân, Hạ, Thu, Đông bất kể..!

Nào ghè chóc ...thũng, sưng , bại liệt

Nào mù lòa ...đui, điếc thác oan

Nào bệnh lao ...sạn thận, bàng quang

Đành gởi nấp ...xương tàn vùng Xuân Phước

Có những người tù lâm cơn túng ngặt

Nhặt thuốc tàn để hút đờ cơn ghiền

Buổi trưa hè thức trọn dưới mái hiên
Nướng bánh bột cho đỡ phiền cơn bụng đói
Không theo Cộng chúng kêu là phản động?
Yêu quê hương là có tội hay sao?
Mang tội danh là âm mưu lật đổ án cao
Thật phi nghĩa và biết bao phi lý !

VIỆT KIỀU*

Hàng triệu người đã bỏ nước ra đi
Vì sống không nổi với bạo quyền cộng sản
Họ cũng yêu nước thương dân vô hạn
Chớ nào ai lại bội phản đồng bào ..!
Cây cột trụ đèn, lòng còn những ước ao
Nếu có chân cột cũng kiếm tàu sang nước khác
Người vượt biển nếu chẳng may bị bắt
Khép tội danh trốn bắt hợp pháp bỏ đi..!
Nếu an toàn thoát khỏi cảnh hiểm nguy
Sang nước khác được tự do sung túc
Sau về nước thăm thân bằng quyến thuộc

Thăm gia đình thăm đất nước mến yêu ..!

Lúc bấy giờ được Cộng sản chắt chiu

Và trân trọng ông “Việt kiều yêu nước”.

TU VÀ TÙ*

Thêm dấu chữ Tu biến chữ Tù

Chung thân hai án ở thiên thu

Tay còng, chân quỳện nơi u tối

Cửa sắt, tường cao chốn mịt mù

Thân thể hình hài trông yếu kém

Tinh thần, trí tuệ sáng trắng thu

Thiên đàng, địa ngục phân hai nẻo

Nửa kiếp thầy tu nửa kiếp tù ..!

Nửa kiếp Thầy tu nửa kiếp tù

Thiền môn già biệt bước chân du

Từ bi trí tuệ tình thương gọi

Bác ái nghĩa nhân xóa hận thù ..

Ychiến ngày đêm luôn mặc giữ
Nâu sòng kinh kệ gác công phu
Nước non đáp trả tròn xong nợ
Tín, Hạnh, Nguyễn, thành vẹn kiếp tu.

ÁNH TRĂNG NƠI BIỆT GIAM

Trăng vào khe cửa biệt giam
Âm u khám tối trăng vàng tìm ai ?
Vô tình dạo bước rông dài
Người nằm trong đó huỳnh đài Thiện Minh..?
Mấy lời nhắn nhủ tâm tình
Hỏi xem tu sĩ còn bình thi không ?
Đáp rằng bút trận xung phong
Cũng là pháp khí tấn công gian tà ..!

BẢNG ĐỎ BỎ ĐẢNG *

Theo bảng đỏ tham giàu rồi bỏ đảng
Thích sao vàng những lạm để sang giàu !
Kháng chiến lâu dài nên khiến chán cho mau
Dân chủ giả giữ chân sao kịp nữa !
Thi đua mãi, thua đi từng hăng bữa
Chính mi làm dân khổ Chí Minh ơi !
Độc lập bây giờ chỉ đập lộn mà thôi..
Không độc lập, tự do thời không hạnh phúc !
Chí công vô tư là mỹ từ làm ô nhục
Nhìn bề ngoài, trong gỗ mục phết sơn !

Nói yêu thương mà trong dạ căm hờn
Nói nhân đạo, dạ quen lòn lừa phỉnh !
Không Cần, Kiệm, không liêm, không chính
Quên cội nguồn, dân tộc tính Việt Nam !
Thuyết rất hay, nhưng thực tế mấy khi làm
Bởi bản chất và túi tham không đáy !
Đưa tổ quốc đến bàn cùng bức hại
Đến ngày tàn, còn ôm mãi viễn vông !

Nếu thành công thì cả đại dân tộc thành công

Còn cộng sản chỉ mưu hòng lợi dụng !

Nay thực tế đã phơi bày công chúng

Lịch sử còn, nhân chứng hãy còn đây !

Kìa nhìn xem hằng vạn kẻ tù đầy

Bao tội lỗi khó mờ phai trong sử sách ..!

NÚI CHỨA CHAN

Mi đã chán chưa núi chứa chan

Chán chưa cảnh ấy khổ vô vàn

Chán chưa xin đáp là chưa chán

Chưa chán bởi vì nghiệp nặng mang

Chưa chán bởi vì còn lao lý

Chứa chan cánh ấy lắm gian nan

Chứa chan Chính trị tù nhân khổ

Chan chứa ngày mai khúc khải hoàn ..

CỘNG SẢN PHÁ ĐẠO HẠI NƯỚC *

Theo cộng sản vô thần bản tánh
Nên phật trời thần thánh chẳng tin
Lại dùng lời chia rẽ miệt khinh
Phá Thánh Thất, Chùa, Đình, ngôi Tam Bảo
Phá Nhà Thờ bắt Cha, Thầy đi cải tạo
Chứng tỏ rằng việc đạo có âm mưu
Dùng trường học làm khám để nhốt tù
Bao tội lỗi oán thù cao như núi.
Biến Việt Nam thành tiền đồn dẫm máu
Làm cả đời lẫn đạo lẫn điều linh
Tiếng chuông chùa đã vắng bật kệ kinh
Miếu thánh thất tiếng âm thanh tịch lặng ..!
Chuông giáo đường đã từ từ hoang vắng
Chùa, nhà thờ vườn cảnh trống người thưa
Người thay trâu kéo cộ để cày bừa
Bao cơ khổ sáng trưa tối tới ..!
Ăn cháo độn cùng củ khoai củ chuối
Biết bao người bị chết đói thảm thương

Kẻ ăn xin người hành khát vạ nẻo đường
Phải trú ẩn ở nhà thương, bến cảng ..!
Ở dưới gầm cầu ở bên vỉa hè hiên quán
Cảnh màn trời chiếu đất ngán ngao thay
Quản lý dân bao sự nghiệp tiền tài
Bao vàng bạc bao lâu đài dinh thự ..!
Kẻ tiếc của đã phải toan tỵ tử
Hoặc làm người sống xa xứ lìa quê
Chốn núi rừng đồng hoang vắng thảm thê
Kinh tế mới ôi vạ bề thống khổ ..!
Cây xa cội nước xa nguồn, chim xa tổ
Vợ xa chồng, em lại phải lìa anh
Con xa cha xa mẹ kẻ đầu gành
Người cuối bể ôi cam đành ly cách ..!
Bởi nhớ con cha mẹ già bạc tóc
Vợ thương chồng tay ấp đứa con thơ
Sức mỗi mòn bởi tháng đợi năm chờ
Còn đàn trẻ bơ vơ cô cút ..!
Bao góa phụ khóc chồng thương tiếc
Trẻ sơ sinh chưa biết mặt cha
Chít khăn tang mí mắt ướt lệ nhòa
Ai gây cảnh phong ba này nhỉ ..!

Bởi Cộng Sản tham tàn nạ quý
Dùng danh từ hoa mỹ bịp dân
Có những người theo Cộng Sản mấy mươi năm
Nay cuốn gói âm thầm sang nước khác ..!
Bởi bấy lâu say mê lầm lạc
Theo Lê- Nin theo Các Mác Tam Vô
Thì hỏi ai sống nổi với Cộng Nô
Sống với Cộng như lập mồ chôn sẵn ..!
Họ lợi dụng danh từ cách mạng
Và danh từ vô sản phi nhân
Để tóm thâu vơ vét của nhân dân
Thật chẳng khác là đảng băng ăn cướp ..!
Đồ phi nghĩa một đoàn quân ô hợp
Nói thương dân càng bóc lột dã man
Từ thành đô, tỉnh, huyện đến thôn làng
Quân Cộng Sản ban hành nhiều luật lệ ..!
Buộc nhân dân phải vào tập thể
Ban nhiều điều quy chế gắt gao
Lúa đo bồ còn thuế nặng sưu cao
Dùng từ ngữ thanh tao đảm phụ ..!
Bắt đi lính cho là nghĩa vụ
Bao năm mồ vô chủ xứ người

Mẹ vắng con nên môi thiếu nở nụ cười
Chồng lia vợ trách trời cao sao oan nghiệt ..!
Ai gây cảnh sanh ly tử biệt
Ai gây nên dân tộc Việt làm than ?
Ai hô hào xây dựng cảnh thiên đàng ?
Và ai đã biến trần gian thành địa ngục?!
Hàng triệu người rời quê hương lữ lượt
Xa gia đình để cất bước muôn phương
Kẻ bị cướp tàu, người bị nhốt ở khám đường
Kẻ bị chìm đắm nơi trùng dương sóng cả ..!
Sống gửi thân nơi đất người xứ lạ
Xa gia đình mồ mả tổ tiên
Nhớ cố hương lòng khoắc khoải nỗi ưu phiền
Bởi Cộng Sản dùng cường quyền man rợ ..!
Bao nam nữ lỡ duyên lỡ nợ
Bao trẻ thơ bị dang dở học hành
Bao gia đình bao sự nghiệp tan tành
Bỏ tất cả để trở thành tay trắng ..!
Sân đại học ngày xưa thơ mộng lắm!
Đến bây giờ cảnh buồn vắng sầu vơi
Bao thư sinh đi viễn xứ xa vời
Gió thu thổi lá rơi buồn rĩ rượi ..!

Công viên vắng như nhớ nhưng chờ đợi
Phượng lẻ sầu không phơi phới trở thêm hoa
Cô nữ sinh áo dài trắng thướt tha
Nay cắt ngắn áo bà ba lo cuộc sống ..!

SAIGON SAU 75*

Đất Sài Gòn chốn đô thành hoa lệ
Được nổi danh là vang bóng yêu kiều
Vui bao nhiêu nay buồn thảm bấy nhiêu
Bởi cộng sản dung luật điều khác khổ ..!
Xưa du lịch động cơ máy nổ
Nay đạp xe lội bộ đi chân
Nền văn minh chính ủy chuyển sang
Quay trở lại cả tram năm về trước ..!

Thiếu nhiên liệu, điện, than, củi, nước
Bao nhu cầu thiếu trước hụt sau
Như mũi tên bắn tận trời cao
Không điểm tựa tên lao xuống đất ..!
Lỡ bấy lâu lên lưng cạp vác
Nên cũng đành nhắm mắt xuôi tay
Nhảy xuống thì bị xé xác phanh thây
Đành nhắm mắt rủi may cho định số ..!
Nhìn xã hội mịt mù tăm tối
Bao thanh niên tấn thối lưỡng nan
Kẻ ăn chơi phóng túng hoang đàng
Kẻ bất mãn bi quan yếm thế ..!
Sống gửi thân trở thành người hư phé
Như chỉ mảnh khác thể treo chuông
Như cây dâu thân tầm gửi dựa nương
Đành hủy diệt như hạt sương gặp nắng ..!
Kẻ ý thức biết phân tà chánh
Vội lên đường xa lánh chốn phồn hoa
Vào mặt khu quyết chiến xông pha
Để chống lại bọn gian tà bạo ác ..!
Bế cửa chùa, nhà thờ, thánh thất
Có Linh mục, có Chức sắc, có nhà sư

Có Mục sư, có Đại đức, có Tăng ni
Có con Chiên, Tín đồ trong các đạo ..!
Có các tầng lớp, Thiếu thanh, Phụ lão
Quyết vùng lên như sóng bão trùng dương
Kẻ công khai người bí mật lên đường
Từ thành thị, núi rừng miền thôn dã ..!
Sự tự nguyện do lòng dân tất cả ..!

ĐÂY XUÂN PHƯỚC *

Trại Xuân Phước miền Trung Phú Khánh
Nhà giam tù nơi Chí Thạnh Đồng Xuân
Được nổi danh là thung lũng tử thần
Tù giải đến khắp xa gần trong nước
Trại trừng giới tập trung miền sơn cước
Rừng núi đồi liên tiếp phủ vây quanh
Dãy Trường Sơn như một bóng khung thành

Để trấn giữ định ranh miền Trung Việt
Tỉnh Phú Khánh do hai danh từ liên hiệp
Tức Phú Yên ghép tiếp tỉnh khánh Hòa
Dãy Trường Sơn không bóng một căn nhà
Đồng cỏ cháy cách xa dòng suối biếc
Nơi nắng lửa mưa dầu thăm thiết
Thú rừng thiêng trông ghê xiết chốn hoang vu
Trên mây giăng phủ rừng núi âm u
Dưới thung lũng ba trại tù khá rộng
Không ai đốt nén hương cho người nằm xuống ..!
Cũng không người đưa tiễn bãi tha ma!

ĐỜI ĐẠO VỆ TOÀN

Huỳnh Quang Tiên Kính tặng Thượng tọa

Những tưởng nầu sồng biệt thế gian

Nào hay con tạo khéo đa đoan

Quê hương nặng nợ thân tù vương

Đạo pháp thâm tình xác nặng mang ..

Giữa chốn cùm gông luôn vững dạ
Trong cơn nước lửa vẫn bền gan
Tâm cao chí cả lòng son sắt ..
Đạo pháp cang thường vẹn lưỡng gian

MÙA ĐÔNG NHỚ MẸ NƠI CHỐN LAO TÙ

Mùa đông gió lạnh thổi đưa
Cô đơn nỗi gót từ xưa gọi về ..
Tình phụ mẫu thiết tha nồng đượm
Nghĩa cù lao thấm nhuộm lòng con
Mẹ già thân thể héo hon ..
Bởi con lao lý môi mòn đợi trông ..!
Xuân sắp đến cõi lòng thổn thức
Nỗi băng khuâng chất ngất niềm thương
Én bay báo hiệu mùa xuân
Nay con là kẻ viễn phương mịt mù ..!
Trong khám lạnh lao tù thống thiết

Bao năm dài khôn xiết biệt xa
Từ ly lệ chảy chan hòa
Đau lòng cam chịu cách xa gia đình ..!
Sao tỏ hết tâm tình phiền lụy
Chỉ một mình trầm nghĩ mông lung
Dường như dọi thấu hư cung
Để rồi tan tác nã nùng biệt ly ..!
Nhìn theo gió tư duy chuyện cũ
Mà lòng con ấp ủ vấn vương
Nhớ nhà nhớ lẫn con đường
Nhớ về quê cũ tình thương đậm đà ..!
Nhớ em dại mẹ già năm tháng
Nỗi u buồn nào vắng trên mi
Nắng mưa sương tuyết kể chi
Mẹ già bạc tóc bởi vì nhớ con ..!
Lại đôi tháng lo toan tiền bạc
Đến thăm nuôi giây lát gặp nhau
Thời gian ngắn ngủi biết bao
Lại rồi từ tạ làm sao bây giờ ..!
Trong giấc ngủ con mơ trở lại
Mái nhà xưa em vẫy tay theo
Em thơ chạy đến ôm đeo

Mẹ thì vỗ má con yêu mẹ về ..!
Khi chợt tỉnh cơn mê đã mất
Vậy mà con tưởng thật mẹ ơi!
Giấc mơ nhớ mãi vậy thôi ..
Sáng ngồi tư lự luận với mộng lành ..!
Gió thổi lạnh qua màn phảng phất
Con ngồi trong song sắt nhìn ra
Trời đưa mây trắng xa xa
Núi cao với vợi nhớ nhà nhiều hơn ..!
Én bay liệng đua vờn trước ngõ
Nhìn xem hoa đua nở ngoài sân
Người người chuẩn bị đón xuân
Còn con thì lại giam thân chốn tù ..!
Trại Xuân Phước mịt mù xa cách
Rừng núi đồi làm vách vây quanh
Miền Trung Phú Khánh địa danh
Trường Sơn một bức khung thành chắn ngang..!
Vùng u tịch cư dân ít thấy
Chỉ đồng khô cỏ cháy hoang vu
Rừng thiêng nước độc âm u
Mưa dầu nắng lửa thân tù khổ sai ..!
Với bản án miệt mài vất vả

Bao năm dài rông rã trôi qua
Xuân này còn phải cách xa
Con xin hẹn lại vậy là xuân sau ..!
Lòng hiện tại biết bao mơ ước
Đốt nén hương khẩn trước tổ tiên
Con xin tạ lỗi trách phiền
Bởi vì lao lý con hiền nào quên ..!
Thôi đành chịu lênh đênh khám lạnh
Xuân năm này đồng cảnh chung vui
Vui xuân nhưng dạ ngậm ngùi
Bởi cùng chung phận ai vui được nào ..!
Thi thơ bút rặt rào khôn xiết
Kỷ niệm xuân ngày tết đìu hiu
Xuân về nhớ mẹ rất nhiều
Chúc cầu sức khỏe mẹ yêu thọ trường ..!

TẶNG THUỜNG TỌA THIỆN MINH

Trước kia không biết Thầy Minh
Đến đây không hẹn mà mình gặp nhau
Chúa Trời, Đức Phật trên cao
Còn ta trong ngục kết giao nghĩa tình ..
Thề nguyện một dạ tử sinh
Lo cho Dân Tộc, thanh bình Quốc gia
Tinh thần tôn giáo hài hòa
Một trời, một đất xem là của chung..
Bởi vì chân lý tốt cùng
Mình tìm chân lý đi chung một đường
Mấy lời nhắn nhủ yêu thương
Tặng Thầy Minh nhớ tận tường ý Luân..!
(Linh Mục Luân , Phan Rang tặng trước khi ngài mất)

VÌ AI NÊN NỖI

Cùng cắt rốn chôn rau tổ quốc
Giống Rồng Tiên mảnh đất của chung
Nhưng ruột thừa .. dùng biện pháp cuối cùng
Đành phải cắt kéo nhiễm trùng nguy hiểm ..
E con bệnh sẽ truyền lây nhiễm
Và tử thần đến kiếm gọi danh
Đau lòng thay chớ ai nữ cam đành
Để thân thể bình sanh và tráng kiện ..!
Đành ly cách hai đường hai chiến tuyến
Đường anh đi tôi thực hiện đường tôi
Và nhân đạo khi thức tỉnh quay hồi
Anh trở lại với khúc nô dân tộc ..!
Anh cười vui khi toàn dân bật khóc
Bởi quê hương tang tóc chính vì anh
Sự thành công và thất bại sẵn dành
Đó là qui luật đấu tranh trong xã hội ..!
Chim có tổ người có tông cây có cội
Nước có nguồn lửa khói có người khêu
Khổ nhân dân ai tác giả xin nêu
Ai đạo diễn toàn dân đều thấy rõ ..!

Nguồn: <http://son-trung.blogspot.com.au/2010/12/thuong-toa-thich-thien-minh-trong-tac.html>

www.vietnamvanhien.net